

Державний архів Сумської області
Повітовий член Ніжинського окружного суду
по Кролевецькому повіту
м. Кролевець Кролевецького повіту Чернігівської губернії

ФОНД № 947

Опис № 1

1890-1907

ПЕРЕДМОВА

до опису справ постійного зберігання
Повітовий член Ніжинського окружного суду по Кролевецькому повіту
м. Кролевець Кролевецького повіту Чернігівської губернії

Фонд вперше поступив до філії Державного архіву Сумської області у м. Конотоп у 1962 році з філії Чернігівського обласного архіву у м. Ніжин.

На початку XIX ст. судова система в Україні не була єдиною. Так, у Слобідській Україні, Херсонській, Катеринославській і Таврійській губерніях судова система була приведена у відповідність з судовою системою Росії. До складу судової системи в цих губерніях входили губернські суди (палата кримінального і палата цивільного суду), які були другою і апеляційною інстанцією для судів нижчого рівня. Надстановами були совісні і надворні суди, які були створені на рівні губерній.

Протягом століть судова система України зазнала багатьох реформувань. Мережа судів була надзвичайно розгалуженою, діяли великокняжий, комісарські, асесорські, маршальські, домініальні, громадські, земські, копні, духовні суди. Процес мав позовний (звинувачувальний) характер.

Радикальна судова реформа 1864 року в Російській імперії внесла новаторські зміни в систему українського судочинства: було прийнято статuti цивільного, кримінального судочинства, положення про провадження у мирових суддів. Згідно з цією реформою в Україні було введено систему незалежних судів, де засідали професійно підготовлені судді. Суди були відокремлені від адміністрації, і навіть за імператором залишилося тільки право помилування. Було створено важливі гарантії демократичних судових процесів – публічність, гласність судових засідань, принцип змагальності сторін, суд присяжних (мужів довіри) та адвокатуру.

Наприкінці XIX ст. судова система країни складалася з окружних судів, судових палат, волосних мирових судів (найнижча ланка).

20 листопада 1864 р. на підставі Судових статутів була проведена судова реформа. Вона проголошувала демократичні принципи: виборність мирових суддів і присяжних засідателів, незалежність і незмінність суддів, рівність усіх перед законом, гласність, усність. Також заснувалася адвокатура, була проведена реорганізація прокуратури. Але все ще залишалися станові суди — церковні, військові, волосні, а також окремий порядок розгляду справ про службові злочини. В ході реформи 1864 р. створювалася подвійна система судів: місцеві — одноособовий мировий суддя, повітовий з'їзд мирових суддів і Сенат, а також загальні суди — окружні суди, судові палати й Сенат. Зазначимо, що в окружних судах при розгляді кримінальних справ запроваджувався інститут присяжних

засідателів, списки яких, погоджені з губернатором або градоначальником, склали земські та міські управи.

Посада повітового члена заснована законом від 12 травня 1889 року. До їх відання відносилось: розгляд справ, підвідомчих мировому суду. Апеляційною інстанцією для повітового члена окружного суду був окружний суд.

Повітовий член ніжинського окружного суду по Кролевецькому повіту почав своє існування згідно Положення від 12 липня 1889 р з 1 лютого 1890 року, змінив виборних мирових суддів в частини розгляду справ, що не увійшли згідно правил судочинства від 22 грудня 1889 року в компетенцію земських дільничних начальників та міських суддів. Повітовому члену окружного суду були підсудні позови по особистим зобов'язанням, про рухоме майно від 300 до 500 крб. та справи про крадіжку зі зломом.

Декретом робітничо-селянського Уряду України з 19 лютого 1919 року ліквідовані всі судові установи, які існували на території України до встановлення радянської влади. (Підстава Зібрання законів та розпоряджень робочо-селянського уряду України від 21 лютого 1919 року №11 ст.141).

Експертиза цінності документальних матеріалів проводилась перший раз Обласним державним архівом Чернігівської області у м. Ніжин у 1961 році. Документальні матеріали у кількості 1262 од.зб. були виділені у відбірковий список.

У 2016 році проведено науково-технічну обробку документів постійного терміну зберігання фонду, вдосконалення та переробку опису.

На подальше постійне зберігання були залишені кримінальні справи: по звинуваченню за неявку до перевірконого пункту для військових запасу, порушення положень про питний та акцизний збори, порушення положення про збереження лісів; цивільні справи: про продаж маєтків за борги, стягнення коштів по позиковим листам, затвердження в правах спадщини, стягнення коштів за виконану роботу, призначення грошового утримання на дитину, крадіжки зі зломом. В справах серед документів: охоронні описи майна, метричні виписки, прошення, фінансові документи, векселі, торгові та виконавчі листи, казначейські квитанції, описи майна.

В опису відредаговані заголовки та номери справ, уточнена кількість аркушів, вилучені справи, які вибули та не знайдені, опис передруковано, складено перевідну таблицю шифрів, історичну довідку, акт перероблення опису архівного фонду.

На впорядковані документи складено опис №1 справ постійного зберігання, в який включено 129 справ з № 1 по №129 за 1890-1907 роки.

Справи в опису систематизовані за порядком номерів кримінальних та цивільних справ у діловодстві окружного суду. Старий інвентарний опис взятий на облік та включений в опис під № 127.

Передмову склала:

Провідний архівіст
відділу зберігання, обліку
та довідкового апарату

О.В. Андрющенко

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Державного архіву
 Сумської області
 _____ Ю.О. Олійник
 «___» _____ 2016 р.

Фонд **Ф.947**
 Опис № 1
 справ постійного зберігання
 за 1860-1915 рр.

№№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи			Кількість аркушів у справі	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
Кримінальні справи						
1.		З позовом старости с. Тимонівка Колотуші Аврама про крадіжку ржи з Тимонівського громадського запасного магазину	30 грудня 1890	06 лютого 1891	10	
2.		По звинуваченню Грушиної Парасковії Андріївни та Бойка Микити Андрійовича в крадіжці документів та платків у козака Бойка Іллі Андрійовича	27 березня 1891	06 квітня 1891	6	
3.		По звинуваченню Шевченка Пилипа Васильовича, Вакули Архипа Петровича та Бережного Якіма у крадіжці майна у селянина Вакули Ананія	11 жовтня 1891	19 листопада 1891	14	
4.		По звинуваченню селянина Ночевного Олексія Максимовича у порушенні правил казенного продажу горілки (пітей)	31 березня 1898	01 квітня 1899	22	

1	2	3	4	5	6	7
5.		По звинуваченню запасного унтер-офіцера Макаренка Онисима Васильовича у недотриманні правил обліку нижніх чинів запасу армії	12 жовтня 1898	19 листопада 1898	7	
6.		По звинуваченню запасного рядового Демченка Костянтина Ісааковича у недотриманні правил обліку запасних чинів	22 травня 1898	09 січня 1899	11	
7.		По звинуваченню запасного рядового Лінніка Андрія Самойловича у недотриманні правил обліку	19 грудня 1898	01 лютого 1899	12	
8.		По звинуваченню запасного рядового Шапіро Нахмана Берковича у недотриманні правил обліку	21 грудня 1898	10 березня 1899	16	
9.		По звинуваченню козачки Лебедевої Параскеви Пилипівни в незаконній торгівлі	10 лютого 1899	17 грудня 1899	11	
10.		По звинуваченню запасного рядового Ступака Петра Кузьмича у недотриманні правил обліку	12 грудня 1898	09.03. 1899	9	
11.		Про крадіжку у Кавицького Нісона Пінхусовича товарів з крамниці	06 вересня 1898	24 серпня 1899	13	
12.		По звинуваченню запасного рядового Белобродова Іцки Давидовича у недотриманні правил обліку	02 грудня 1898	22 травня 1897	16	
13.		По звинуваченню Отронського Гаврила Степановича у розпивочному продажу казенного вина без дозволу	21 лютого 1899	07 травня 1899	18	

1	2	3	4	5	6	7
14.		По звинуваченню запасного рядового Нероди Василя Ларіоновича у недотриманні правил обліку	20 квітня 1899	18 травня 1899	7	
15.		По звинуваченню Роя Якова Гнатовича в шахрайстві та обмані обвинувача Штепіної Олени Захарівни	11 лютого 1899	26 червня 1899	27	
16.		По звинуваченню запасного рядового Сапунова Івана Пантелеймоновича у недотриманні правил обліку	04 лютого 1899	25 травня 1899	13	
17.		Про крадіжку різного майна із комори козака Кисіля Сави Яковича	20 листопада 1897	24 вересня 1899	17	
18.		По звинуваченню запасного унтер-офіцера Коваленка Дмитра Степановича у недотриманні правил обліку	02 листопада 1901	10 грудня 1901	7	
19.		По звинуваченню запасного рядового Покутнього Івана Даниловича у недотриманні правил обліку	04 грудня 1898	20 грудня 1900	15	
20.		По звинуваченню Аграновського Самуїла Вульфовича у порушенні положення про Державний квартирний податок	05 квітня 1901	08 жовтня 1901	16	
21.		По звинуваченню запасного рядового Дмитренка Івана Родіоновича у недотриманні правил обліку	24 травня 1901	01 вересня 1901	12	
22.		По звинуваченню запасного рядового Петрова Гаврила Кіндратовича у недотриманні правил обліку	31 серпня 1901	16 жовтня 1901	10	

1	2	3	4	5	6	7
23.		По звинуваченню запасного феєрверкера Гуржія Трохима Петровича у недотриманні правил обліку	29 вересня 1901	27 липня 1902	14	
24.		По звинуваченню козачки Мережкіної Параскеви Андріївни у розпивочному продажу вина без дозволу	28 листопада 1901	09 січня 1902	15	
25.		Про крадіжку жита з запертої клуні Пугача Павла Івановича	16 грудня 1901	29 грудня 1901	7	
Цивільні справи						
26.		Про продаж описаного за борги маєтку міщанина Стуковинова Івана Власовича в рахунок погашення боргу Стуковиновій Феклі Андріївні	25 травня 1890	15 жовтня 1890	34	
27.		За позовом козачки Дудкіної Стефаниди Євстафіївни до козака Давиденка Авксентія Івановича про стягнення по позиковому листу	20 вересня 1888	21 серпня 1891	11	
28.		За утвердження козака Бруя Петра Онисимовича в правах спадщини, залишеної після смерті Бруя Василя Петровича	12 серпня 1891	17 серпня 1891	12	
29.	334	За позовом козака Білима Юхима Трохимовича та селянина Коноваленка Стефана Кириловича до купця Риндіна Єремїї Леонтійовича за порушення володіння дорогою	03 вересня 1891	09 жовтня 1891	10	

1	2	3	4	5	6	7
30.		За позовом Єрмакова Ларіона Романовича до Сергієнко Мотрони Сергіївни щодо стягнення за служіння	04 жовтня 1891	09 жовтня 1891	4	
31.	393	Про продаж маєтку міщан Ганкиних Шифри Гершевні та Нахима Мовлієва, описаного за несплату боргу, Кролевецькому міському громадському банку та Туровському Монусу	23 січня 1888	16 травня 1892	67	
32.		За позовом Мацака Макія Степановича про продаж його маєтку за борги Руденку Устиму Калениковичу	07 листопада 1891	17 жовтня 1891	8	
33.		Наряд паперів, що не відносяться до цивільних та кримінальних справ	30 грудня 1890	31 грудня 1891	277	
34.		За позовом селянина Лужкового Миколи Яковича до колезького радника Трофимовича Миколи Петровича про стягнення по позиковому листу	22 липня 1892	31 липня 1892	11	
35.		За позовом козака Радохліба Михайла Григоровича до козака Ярошенка Тимофія Яковича за право володіння землею	27 липня 1892	21 серпня 1892	20	
36.		Про стягнення з козака Журавльова Федора Кіндратовича на користь дворянина Тарасенка Василя Андрійовича	19 серпня 1892	24 грудня 1892	24	

1	2	3	4	5	6	7
37.		За позовом Кролевецького громадського банку до дворянки Макухіної Марії Миколаївни про стягнення в спрощеному порядку по векселю з процентами	11 вересня 1892	22 вересня 1892	11	
38.		Про стягнення з колезького радника Трофимовича Миколи Петровича на користь Віталія Федоровича Боровського	30 вересня 1892	11 січня 1893	30	
39.		За позовами дворянина Неровні Нестора Пантелеймоновича та Неровніної Уляни Юхимівни про стягнення з майна померлого дворянина Неровні Пантелеймона Гавриловича за позиковим листом	12 листопада 1891	12 жовтня 1892	14	
40.		Про продаж маєтку дворян Джуриних Василя Миколайовича та Дар'ї Федорівни, описаного за несплату боргу козаку Барзаковському Сергію Фокичу за виконавчим листом Кролевецького повітового з'їзду	03 жовтня 1890	13 жовтня 1892	42	
41.	468	За позовом селянина Медведєва Єфрема Ісайовича про виключення з опису орної ниви №2, описаної за борг Шеви Конона Бойку Порфирію	30 червня 1893	17 вересня 1893	6	
42.		За позовом міщанина Немцева Берка Юдовича до губернського секретаря Редькіна Миколи Матвійовича про стягнення коштів	30 червня 1893	17 вересня 1893	5	

1	2	3	4	5	6	7
43.		По прошенію священика селі Верби Реутського Іоанна про виклик нащадків до майна	23 серпня 1893	18 жовтня 1893	10	
44.		За позовом козака Погорілка Петра Лук'яновича про скасування торгів на продаж його городу та стягнення грошей з козака Погорілка Давида Матвійовича	28 лютого 1894	01 березня 1894	6	
45.		За позовом селянина Моргала Юхима Петровича до селянина Єрмака Митрофана Якимовича про стягнення по позиковому листу	03 березня 1894	14 жовтня 1894	12	
46.		За позовом козака Лінніка Івана Олександровича, опікуна над неповнолітнім онуком Іваном, про виключення з опису майна померлого міщанина Стрибуля Дмитра Архиповича, описаного за борги його доньки Леоненкової Марії Дмитрівни	28 березня 1894	12 серпня 1894	30	
47.		По прошенію Дубницького Сергія Петровича про виклик нащадків до майна, що залишилося після смерті Дубницької Домнікії Денисівни	22 березня 1894	30 березня 1894	5	
48.		За позовом селянки Грибачевої Домнікії Григорівни до козака Дзюби Євсея Івановича про стягнення коштів за майно	29 квітня 1894	29 листопада 1894	32	

1	2	3	4	5	6	7
49.		Про стягнення з козака Маликошевського Тимофія Трохимовича на користь Кота Тимофія Максимовича	12 жовтня 1901	19 червня 1902	20	
50.		За позовом казенного товариства козаків та селян Краснопілля до дворянки Масючиної Софії Іванівна за дорогу	23 листопада 1901	19 грудня 1901	31	
51.		За позовом вдови надвірного радника Губарєвої Євдокії Миколаївни про виключення з опису майна маєтку Корогодова Степана Володимировича	08 грудня 1901	28 грудня 1901	10	
52.		За позовом козака Іваницького Трохима Івановича про виключення з опису маєтку, описаного за борг доньки поміщика Богуславської Варвари Пантелеймонівни селянину Ляшенку Євсею Івановичу	26 січня 1902	15 лютого 1902	12	
53.		За позовом козака Малявки Івана Івановича до козака Федченка Якова Юхимовича за дорогу	04 лютого 1902	25 квітня 1902	23	
54.		Про стягнення з селянки Наливайкиної Прасковії Іларіонівни на користь козака Мозгового Івана Онуфрійовича	30 вересня 1900	03 листопада 1902	31	
55.		Про продаж нерухомого майна козака Кузьменка Якова Карповича за борги козачки Кузьменко Ганни Степанівни	19 листопада 1900	12 червня 1902	20	

1	2	3	4	5	6	7
56.		За позовом дворянина Заборовського Павла Михайловича до дворянки Безпалої Ганни Матвіївни про стягнення по векселю	05 березня 1902	08 березня 1902	9	
57.		Про стягнення з міщанина Хімічева Максима Павловича на користь міщанина Федоренка Григорія Якимовича по позиковому листу	24 жовтня 1901	12 червня 1902	36	
58.		По прошенію козачки Наказної Мотрони Лук'янівни про виклик спадкоємців до майна померлого селянина Шокала Луки Даниловича	19 березня 1902	26 квітня 1902	13	
59.		За позовом селянина Якименка Євстафія Андрійовича до міщанина Імшенецького Афанасія Васильовича за дорогу	04 листопада 1902	23 листопада 1902	20	
60.		За позовом міщанина Самуся Федора Васильовича до Френкеля Лейби Йосиповича Хромого та купця Ганкіна Берки Ізраїлевича по векселю	23 листопада 1902	09 грудня 1902	12	
61.		За позовом Товариства козаків та селян с. Божки до козака Кривенка Петра Павловича за дорогу	26 листопада 1902	30 грудня 1902	16	
62.		Про продаж нерухомого майна козака Кулика Федора Кузьмича на задоволення претензій козака Богдана Михайла Трохимовича	31 серпня 1902	11 травня 1906	178	

1	2	3	4	5	6	7
63.		За позовом селянки Кравченкової Єлизавети Максимівни про виключення з опису майна, описаного за борги селянина Кравченка Григорія Климовича селянину Пирлику Василю Григоровичу	29 січня 1903	19 березня 1903	16	
64.		Про стягнення з козака Прокопченка Тимофія Петровича на користь козака Охрименка Юхима Івановича	02 вересня 1903	06 листопада 1903	37	
65.		За позовом селянки Кублицької Парасковії Кирилівни до козака Трейко Івана Корнійовича про стягнення щорічно на утримання прижитої дитини	31 березня 1903	19 травня 1903	11	
66.		За позовом Очкалової Євдокії Петрівни до Гензеберга Фрідріха Івановича про стягнення коштів на утримання	19 квітня 1903	21 квітня 1903	4	
67.		По прошенію сина колезького секретаря Лобасова Миколи Романовича про виклик спадкоємців до майна померлої дружини титулярного радника Тройницької Варвари Петрівни	17 жовтня 1902	20 квітня 1909	27	
68.		Про стягнення з козака Шутки Микити Аврамовича на користь козака Іваницького Андрія Антоновича за випискою Кролевецького волосного суду	20 грудня 1902	02 січня 1904	24	

1	2	3	4	5	6	7
69.		Про охорону майна померлої вдови унтер-офіцера Гузевої Софії Йосипівни	10 жовтня 1903	07 вересня 1905	30	
70.		За позовом козака Залесьського Василя Стефановича до козака Кнорозка Уляна Марковича за підняття греблі в млині та стягнення за збиток	18 жовтня 1903	30 жовтня 1903	6	
71.		За позовом козака Деркача Федора Никифоровича до козаків Бойко Антона Максимовича та Петра Максимовича про стягнення по позиковому листу	25 жовтня 1903	18 січня 1904	11	
72.		По стягнення з міщанки Пустовойтової Євдокії Мойсеївни та селянки Артеменкової Уляни Мойсеївни на користь Кобизського Якова Степановича	25 серпня 1902	20 лютого 1904	25	
73.		За позовом козаків Іванова Якіма, Лінніка Родіона, Сергієнків Афанасія та Романа, Васильєвих Никифора та Давида, Яковини Саватія, Чалих Олексія та Трохима, Івашини Дмитра, Макаренка Андрія, Шкамердьяки Артема, Борща Алімпія до козака Грищенка Олександра Трохимовича за дорогу	24 листопада 1903	12 січня 1904	27	
74.		За позовом козака Куліша Леонтія Стефановича до козака Карачуна Григорія Леонтійовича про стягнення по позиковому листу	02 січня 1904	09 січня 1904	4	

1	2	3	4	5	6	7
75.		По прошенію сина священника Горбатовського Євграфа Прокоповича про виклик спадкоємців до майна померлого священника Горбатовського Прокопія Кононовича	26 січня 1904	05 грудня 1904	22	
76.		Про стягнення з селянина Саливона Хоми Григоровича на користь Саливона Федора Григоровича по позиковому листу	21 травня 1903	25 лютого 1904	26	
77.		Про стягнення з почесного громадянина Рахинського Петра Михайловича на користь козака Яковенка Саватія Федоровича по виконавчому листу	30 квітня 1902	20 лютого 1904	30	
78.		За позовом селян Ляховця Афанасія Андрійовича та Дубровного Микити Єлисейовича до купця Шора Есея Еліна за дорогу	25 лютого 1904	11 березня 1904	23	
79.		По прошенію селянина Стельмаха Михайла Денисовича про виклик спадкоємців до майна померлого Стельмаха Дениса Яковича	28 лютого 1904	19 березня 1904	5	
80.		Про стягнення з козака Холодьона Дмитра Леонтійовича на користь козаків Школи Івана Семеновича, Кихти Степана Антоновича та сироти померлого козака Холодьона Луки	20.02. 1904	13 січня 1905	58	

1	2	3	4	5	6	7
81.		По скарзі міщанина Біленка Василя Федоровича та церковнопарафіяльного піклування Покровської церкви на постанову Чернігівської казенної палати про накладення на них гербового штрафу	08 березня 1904	11 жовтня 1904	40	
82.		Про стягнення з козака Калиша Павла Парфеновича на користь козака Лузана Сави Івановича	15 грудня 1902	20 травня 1905	37	
83.		По прошенію дружини колезького асесора Литвинової Олександри Дмитрівни про виклик спадкоємців до майна померлого дворянина Долинського Дмитра Яковича	03 грудня 1904	24.12. 1904	9	
84.		Про стягнення з Ільєнка Івана Семеновича на користь козака Юрченка Григорія Дмитровича по виконавчому листу	03 серпня 1901	25 лютого 1902	29	
85.		За позовом Товариства козаків с. Ксьонзівка до козаків Лупеки Євстафія Даниловича та Солошенко Мамона Марковича та Степана Марковича за дорогу	28 листопада 1901	21 грудня 1901	35	
86.		За позовом міщанки Дундукової Євдокії Максимівни до козака Тищенка Петра Васильовича до майна померлого козака Тищенка Трохима Васильовича про стягнення по позиковому листу	28 лютого 1902	04 березня 1902	8	

1	2	3	4	5	6	7
87.		За позовом козака Говорухи Михайла Лупповича про виключення з опису його маєтку, описаного за борг козацці Говорухиній Акулині Олексіївні	07 жовтня 1902	25 жовтня 1902	4	
88.		По прошенію міщанина Котлярова Федора Івановича про виклик спадкоємців до майна померлого Котлярова Івана Демидовича	16 липня 1903	21 липня 1903	3	
89.		За позовом міщанина Лазебника Антона Євменовича до міщанки Рупиної Наталії Дмитрівни про стягнення коштів на утримання	02 серпня 1903	05 листопада 1903	18	
90.		За позовом міщанина Сірого Василя Макаровича про виключення з опису маєтку, описаного за борг померлого міщанина Грищенка Михайла Тимофійовича Яценковій Пелагеє Макарівні	12 жовтня 1904	09 листопада 1904	19	
91.		Про продаж маєтку Чернишової Харитини Максимівни за борг міщанину Брагинському Іллі Борисовичу	12 вересня 1889	14 лютого 1891	47	
92.		Про продаж маєтку козаків Тищенко Полікарпа Григоровича та Максима Полікарповича за борги Кролевецькому міському громадському банку, вдові колезького асесора Зарудній Олександрі, солдату Тищенку Максиму та Тищенку Захарію	09 березня 1889	23 червня 1892	78	

1	2	3	4	5	6	7
93.		Про продаж маєтку дворянина Росторгуєва Івана Васильовича за борг козаку Савченку Дмитру Микитовичу	18 грудня 1889	31 грудня 1890	32	
94.		Про продаж маєтку дворянина Росторгуєва Івана Васильовича за борг козаку Гетьманенко Семену Максимовичу та Савченко Дмитру Микитовичу	15 серпня 1889	31 грудня 1890	58	
95.		Про продаж маєтку дворянина Росторгуєва Івана Васильовича за борг селянину Кусенку Микиті Гавриловичу	18 грудня 1889	31 грудня 1890	39	
96.		Про продаж маєтку дворянина Росторгуєва Івана Васильовича за борг козаку Герасимцю Тимофію Софроновичу	25 вересня 1890	18 лютого 1891	65	
97.		Про продаж маєтку дворянина Росторгуєва Івана Васильовича за борг козаку Неровні Івану Єлисейовичу	20 квітня 1890	19 січня 1891	66	
98.		За позовом міщанина Масютина Максима до Товариства казенних селян с. Камінь про відновлення права на оренду млином та стягнення коштів за збитки	30 вересня 1892	22 грудня 1892	41	
99.		За позовом козака Савицького Степана Захаровича до козака Дейки Кирила Яковича про відновлення проїзду	18 липня 1893	03 грудня 1894	14	

1	2	3	4	5	6	7
100.		За позовом козака Котка Івана Григоровича про виключення з опису його маєтку, описаного за борг козаку Ворожбиту Миколі Яковичу та Ворожбитовій Степаниді Минівні	028 травня 1891 3 вересня 1893	29 січня 1894	28	
101.		За позовом селянина Кваска Конона Антоновича до керуючого економією Юркевича Кизиленка Григорія Дмитровича про відновлення проїзду	17 вересня 1893	24 червня 1894	24	
102.		Про продаж маєтку вдови губернського секретаря Шишкевич Анастасії Семенівни за борг дворянину Пороховському Льву Павловичу	04 червня 1893	18 березня.03. 1894	23	
Кримінальні справи						
103.		По звинуваченню Ковтуна Макара у недотриманні правил обліку (справа повітового члена Симферопольського окружного суду по Мелітопольському повіту)	21 червня 1892	15 березня 1894	25	
104.		По звинуваченню Мартиненкової Февронії Максимівни у крадіжці речей та грошей у міщанки Сухомлінової Марії Максимівни з сундука шляхом злому	08 березня 1894	02 квітня 1894	9	
105.		По звинуваченню власника трактирного закладу Агранського Залмана Шоломовича в порушенні уставу про питний збір	08 лютого 1894	27 травня 1894	11	

1	2	3	4	5	6	7
106.		По звинуваченню Оболонської Дар'ї, спадкоємця домовласника Оболонської Прасковії Яківни, у невиконанні Положення про державний квартирний податок	17 травня 1894	25 червня 1894	10	
107.		По звинуваченню рядового запасу Короткова Леона Павловича у недотриманні правил обліку	24 квітня 1894	23 березня 1895	22	
108.		По звинуваченню керуючого Григоріївським винокурним заводом купця Г.З. Есманського Гликмана Герша у порушенні уставу про акцизний збір	19 березня 1894	31 січня 1895	28	
109.		По звинуваченню козака Малявки Кирила Климовича у порушенні положення про збереження лісів	30 липня 1894	26 квітня 1896	27	
110.		По заяві запасного писаря Зуєва Іллі Афанасійовича про крадіжку у нього товару із зачиненої клуні	20 жовтня 1894	28 листопада 1894	5	
111.		По звинуваченню єфрейтора запасу з козаків Січкаря Якова Даниловича у порушенні правил обліку	15 жовтня 1894	17 грудня 1894	6	
112.		По скарзі Гольдмерштейна Мойсея Леонтійовича, повіреного австрійського підданого пана Герпера Йосипа Войтеховича, на купця Зайцева Арона Берковича за самоуправство та збитки	18 листопада 1894	14 грудня 1894	13	

1	2	3	4	5	6	7
113.		По звинуваченню Криворукова Нісона Мойсейовича у невиконанні Положення про державний квартирний податок	23 квітня 1899	21 червня 1899	13	
114.		По звинуваченню запасного рядового Сусоля Петра Миколайовича у недотриманні правил обліку	19 серпня 1899	31 грудня 1899	10	
115.		По звинуваченню селянки Бахмацької Марії у розпивочному продажі вина без дозволу	08 листопада 1900	24 листопада 1901	24	
116.		По звинуваченню запасного ефрейтора Мальця Миколи Даниловича у недотриманні правил обліку	20 липня 1900	24 липня 1902	23	
117.		По звинуваченню селянки Лугасвої Пелагеї Остапівни у крадіжці гречки та пшона у селянина Мозгового Григорія Кузьмича	20 травня 1901	17 жовтня 1901	21	
118.		По звинуваченню селян Бурдія Захарія Карповича та Буренка Федора Мокійовича в крадіжці майна козака Скрипняка Петра Івановича	31 травня 1901	18 жовтня 1901	26	
119.		Наряд паперів, що не підлягають прилученню до справ	07 лютого 1890	10 грудня 1890	354	
Цивільні справи						
120.		За позовом козака Овдієнка Юхима Микитовича до козака Овдієнка Захарія Юхимовича за зрубаний ліс	02 грудня 1906	30 серпня 1907	42	

1	2	3	4	5	6	7
121.		За позовом селянки Борсукової Марії Федорівни до козака Грибача Андрія Івановича щодо видачі утримання	02 січня 1906	15 вересня 1908	53	
122.		За позовом Лузана Григорія Петровича до Товариства Московсько-Київської залізниці за завдані збитки	25 квітня 1907	20 жовтня 1907	13	
123.		За позовом селянки Карпенко Васси Михайлівни до Ляшка Афанасія Прокоповича щодо видачі утримання на прижиттє дитину	12 травня 1907	18 жовтня 1907	15	
124.		За позовом міщанина Кронберга Івана Варфоломійовича до дворянки Масютиної Софії Іванівни щодо стягнення коштів за служіння	12 травня 1907	19 жовтня 1907	10	
125.		Про продаж за борги маєтку дружини колезького реєстратора Горової Ганни Яківни дружині губернського секретаря Яковенко Любові Василівні	17 грудня 1893	10 лютого 1894	25	
126.		За позовом міщанина Шкляра Авакума Даниловича до Шкляра Сергія Даниловича про стягнення по позиковому листу	06 листопада 1893	14 березня 1894	21	
127.		Про стягнення з козака Ягори Галактіона Романовича на користь козака Федченка Олексія Потаповича по рішенню Алтинівського волосного суду	21 серпня 1903	20 лютого 1904	32	

1	2	3	4	5	6	7
128.		Про стягнення з козачки Божкової Анастасії Єрофіївни на користь Пільтяя Архипа Пилиповича	22 квітня 1903	14 лютого 1904	35	
129.		Старий опис			75	

До опису внесено 129 справ
з № 1 по № 129, у тому числі:
літерні №№ _____, пропущені №№ _____

Укладач опису:

Провідний архівіст відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

О.В. Андрющенко

17 листопада 2016

СХВАЛЕНО
Протокол засідання ЕПК
Державного архіву
Сумської області
18.11.2016 №12

Перевідна таблиця шифрів фонду Ф.947 опис №1

Новий номер справи	Старий номер справи	Новий номер справи	Старий номер справи	Новий номер справи	Старий номер справи
1	2	44	486	87	959
2	21	45	491	88	971
3	55	46	499	89	976
4	63	47	506	90	994
5	67	48	521	91	1000
6	73	49	530	92	1001
7	83	50	541	93	1008
8	93	51	555	94	1009
9	99	52	565	95	1010
10	111	53	569	96	1011
11	124	54	574	97	1012
12	132	55	578	98	1017
13	136	56	600	99	1034
14	159	57	608	100	1061
15	180	58	611	101	1072
16	181	59	622	102	1077
17	197	60	638	103	1098
18	202	61	641	104	1112
19	224	62	645	105	1123
20	242	63	671	106	1131
21	260	64	685	107	1142
22	270	65	709	108	1150
23	290	66	715	109	1159
24	301	67	728	110	1173
25	313	68	743	111	1180
26	317	69	758	112	1190
27	331	70	760	113	1206
28	333	71	770	114	1211
29	339	72	781	115	1217

Новий номер справи	Старий номер справи	Новий номер справи	Старий номер справи	Новий номер справи	Старий номер справи
30	351	73	792	116	1228
31	364	74	807	117	1240
32	367	75	821	118	1244
33	375	76	845	119	1248
34	381	77	854	120	1253
35	386	78	865	121	1259
36	399	79	870	122	1287
37	411	80	871	123	1294
38	420 ¹	81	881	124	1325
39	424	82	896	125	1314
40	426	83	915	126	1339
41	443	84	924	127	Старий опис
42	460	85	926		
43	464	86	947		

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА
до фонду Ф.947 Повітовий член Ніжинського окружного суду
по Кролевецькому повіту за 1890-1907 роки

На початку XIX ст. судова система в Україні не була єдиною. Так, у Слобідській Україні, Херсонській, Катеринославській і Таврійській губерніях судова система була приведена у відповідність з судовою системою Росії. До складу судової системи в цих губерніях входили губернські суди (палата кримінального і палата цивільного суду), які були другою і апеляційною інстанцією для судів нижчого рівня. Надстановами були совісні і надворні суди, які були створені на рівні губерній.

Протягом століть судова система України зазнала багатьох реформувань. Мережа судів була надзвичайно розгалуженою, діяли великокняжий, комісарські, асесорські, маршальські, домініальні, громадські, земські, копні, духовні суди. Процес мав позовний (звинувачувальний) характер.

Радикальна судова реформа 1864 року в Російській імперії внесла новаторські зміни в систему українського судочинства: було прийнято статuti цивільного, кримінального судочинства, положення про провадження у мирових суддів. Згідно з цією реформою в Україні було введено систему незалежних судів, де засідали професійно підготовлені судді. Суди були відокремлені від адміністрації, і навіть за імператором залишилося тільки право помилування. Було створено важливі гарантії демократичних судових процесів – публічність, гласність судових засідань, принцип змагальності сторін, суд присяжних (мужів довіри)та адвокатуру.

Наприкінці XIX ст. судова система країни складалася з окружних судів, судових палат, волосних мирових судів (найнижча ланка).

20 листопада 1864 р. на підставі Судових статутів була проведена судова реформа. Вона проголошувала демократичні принципи: виборність мирових суддів і присяжних засідателів, незалежність і незмінність суддів, рівність усіх перед законом, гласність, усність. Також заснувалася адвокатура, була проведена реорганізація прокуратури. Але все ще залишалися станові суди — церковні, військові, волосні, а також окремий порядок розгляду справ про службові злочини. В ході реформи 1864 р. створювалася подвійна система судів: місцеві — одноособовий мировий суддя, повітовий з'їзд мирових суддів і Сенат, а також загальні суди — окружні суди, судові палати й Сенат. Зазначимо, що в окружних судах при розгляді кримінальних справ запроваджувався інститут присяжних засідателів, списки яких, погоджені з губернатором або градоначальником, складали земські та міські управи.

Посада повітового члена заснована законом від 12 травня 1889 року. До їх відання відносилось: розгляд справ, підвідомчих мировому суду. Апеляційною інстанцією для повітового члена окружного суду був окружний суд.

Повітовий член ніжинського окружного суду по Кролевецькому повіту почав своє існування згідно Положення від 12 липня 1889 р з 1 лютого 1890 року, замінив виборних мирових суддів в частини розгляду справ, що не увійшли згідно правил судочинства від 22.12.1889 в компетенцію земських дільничних начальників та міських суддів. Повітовому члену окружного суду були підсудні позови по особистим зобов'язанням, про рухоме майно від 300 до 500 крб. та справи про крадіжку зі зломом.

Повноваження Повітового члена суду:

«В законе изображено: Судебныя дѣла, отнесенныя къ вѣдѣнію Уѣзднаго Члена Окружнаго Суда производятся порядкомъ, предписаннымъ въ уставахъ гражданскаго и уголовнаго судопроизводства для мировыхъ судебныхъ установлений, при чемъ обязанности Мироваго Судьи исполняются Уѣзднымъ Членомъ Окружнаго Суда, а обязанности Съѣзда Мировыхъ Судей – Окружнымъ Судомъ (С.30 правилъ объ устр. суд. Части въ местахъ)».

Декретом робітничо-селянського Уряду України з 19 лютого 1919 року ліквідовані всі судові установи, які існували на території України до встановлення радянської влади. (Підстава Зібрання законів та розпоряджень робочо-селянського уряду України від 21 лютого 1919 року №11 ст.141).

Провідний архівіст
відділу зберігання, обліку та
довідкового апарату

О.В. Андрющенко